

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра статистики, обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету

Віталій ДЯЧЕК

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Економіко-статистичні методи дослідження кон'юнктури ринку"

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ третій (освітньо-науковий) _____

галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (С1.01 Економіка)»

освітня програма _____ «Економіка» _____

вид дисципліни _____ за вибором _____

факультет _____ економічний _____

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету
“26” серпня 2025 року, протокол № 18.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Тетяна ЧАЛА, доцент закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту
ХНУ імені В. Н. Каразіна, канд. екон. наук, доцент.

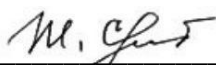

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол від “25” серпня 2025 року № 1

В. о. завідувачки кафедри статистики, обліку та аудиту

(підпис)

Тетяна СЛЮНІНА

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Економіка»

Гарант освітньо-наукової програми
(керівник проектної групи) «Економіка»

(підпис)

Володимир СОБОЛЄВ

Програму погоджено науково-методичною комісією
економічного факультету

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “26” серпня 2025 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Дар'я ЗАГОРСЬКА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Економіко-статистичні методи дослідження кон’юнктури ринку” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки **докторів філософії (PhD)**

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму) C1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»

спеціалізації C1.01 «Економіка»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. *Метою* викладання навчальної дисципліни є формування системи знань і практичних навичок з економіко-статистичного аналізу та оцінювання загальноекономічної й товарної кон’юнктури ринку.

Після завершення курсу аспірант має набути такі загальні та фахові компетентності:

– ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

– СК03. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

1.2. Основними *завданнями* вивчення дисципліни є:

– набуття студентами ґрунтовних знань з аналізу факторів формування кон’юнктури ринку, дослідження взаємозв’язків та взаємозалежностей кон’юнктурних процесів;

– моделювання та прогнозування економічної кон’юнктури;

– вироблення вміння використовувати отримані знання в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
8 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
22 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	
60 год.	82 год.
Індивідуальні завдання	
–	

1.6. Заплановані результати навчання:

Після завершення курсу аспірант має отримати такі *результати навчання*:

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні засади економіко-статистичного дослідження кон'юнктури ринку та цінові показники

Тема 1. Кон'юнктура ринка, як об'єкт економіко-статистичного дослідження

- 1.1. Поняття й сутність кон'юнктури ринку.
- 1.2. Поняття рівноваги в економіці, економічна статика й динаміка.
- 1.3 Види економічних процесів. Сутність й види економічної кон'юнктури.

Тема 2. Система показників економіко-статистичного дослідження кон'юнктури ринку

- 2.1. Система статистичних показників кон'юнктури ринку.
- 2.2. Особливості розрахунку основних показників ринкової кон'юнктури.

Тема 3. Кон'юнктурні дослідження попиту та пропозиції

- 3.1. Економічна природа попиту та пропозиції.
- 3.2. Динаміка попиту та пропозиції.
- 3.3. Співвідношення попиту та пропозиції на окремих фазах економічного циклу.
- 3.4. Статистичні методи оцінювання еластичності попиту та пропозиції.

Тема 4. Статистичний аналіз цінових показників кон'юнктури ринку

- 4.1. Роль і функції ціни на ринку.
- 4.2. Класифікація цін як основа їхнього диференційованого вивчення.
- 4.3. Фактори ринкового ціноутворення.
- 4.4. Основні методи ринкового ціноутворення.

Розділ 2. Аналіз та прогнозування кон'юнктури ринку

Тема 5. Методи дослідження загальноекономічної й товарної кон'юнктури ринку

- 5.1. Особливості аналізу загальноекономічної кон'юнктури.
- 5.2. Показники загальноекономічної кон'юнктури.
- 5.3. Методика дослідження кон'юнктури споживчого ринку.
- 5.4. Оцінка позиції фірми на ринку. Характеристики якості товару.

Тема 6. Статистичне вивчення кон'юнктури споживчого ринку

- 6.1. Структура споживчого ринку.
- 6.2. Показники кон'юнктури виробництва споживчих товарів.
- 6.3. Показники збутової й торговельної кон'юнктури.
- 6.4. Методика проведення статистичного аналізу закономірностей споживчого ринку.

Тема 7. Основи методики прогнозування кон'юнктури

- 7.1. Етапи прогнозування економічної кон'юнктури.
- 7.2. Особливості прогнозування кон'юнктури окремих видів ринків.

7.3. Інформаційне забезпечення прогнозування ринкової кон'юнктури.

7.4. Класифікація методів аналізу й прогнозування економічної кон'юнктури.

Тема 8. Практика оцінки й прогнозування економічної кон'юнктури в Україні

8.1. Організація розробки кон'юнктурних прогнозів.

8.2. Аналіз тенденцій розвитку аграрного ринку.

8.3. Прогнозні оцінки кон'юнктури аграрного ринку.

8.4. Конкурентний аналіз і аналіз ринкового ризику.

3. Структура навчальної дисципліни*

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні засади економіко-статистичного дослідження кон'юнктури ринку та цінові показники												
Тема 1. Кон'юнктура ринку, як об'єкт економіко-статистичного дослідження	10	1	2	-	-	7	10	1	-	-	-	9
Тема 2. Система показників економіко-статистичного дослідження кон'юнктури ринку	10	1	2	-	-	7	11	1	-	-	-	10
Тема 3. Кон'юнктурні дослідження попиту та пропозиції	11	1	3	-	-	7	11	1	-	-	-	10
Тема 4. Статистичний аналіз цінових показників кон'юнктури ринку	11	1	3	-	-	7	12	1	1			10
Разом за розділом 1	42	4	10	-	-	28	44	4	1	-	-	39
Розділ 2. Аналіз та прогнозування кон'юнктури ринку												
Тема 5. Методи дослідження загальноекономічної й товарної кон'юнктура ринку	12	1	3	-	-	8	11,5	0,5	-	-	-	11
Тема 6. Статистичне вивчення кон'юнктури споживчого ринку	12	1	3	-	-	8	11,5	0,5		-	-	11
Тема 7. Основи методики прогнозування кон'юнктури	12	1	3	-	-	8	12,5	0,5	1	-	-	11
Тема 8. Практика оцінки й прогнозування економічної кон'юнктури в Україні	12	1	3	-	-	8	10,5	0,5		-	-	10
Разом за розділом 2	48	4	12	-	-	32	46	2	1	-	-	43
Усього годин	90	8	22	-	-	60	90	6	2	-	-	82

* структура навчальної дисципліни (години на вивчення) може змінюватись у зв'язку із змінами законодавства, ступенем засвоєння матеріалу студентами, коригуванням структури навчального року (графіку навчального процесу) тощо. Можлива зміна послідовності розкриття навчального матеріалу в межах окремого розділу або теми, але так, щоб не порушувалась загальна логіка його викладу.

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
	Розділ 1. Теоретичні засади економіко-статистичного дослідження кон'юнктури ринку та цінові показники		
1	Тема 1. Кон'юнктура ринку, як об'єкт економіко-статистичного дослідження	2	-
2	Тема 2. Система показників економіко-статистичного дослідження кон'юнктури ринку	2	-
3	Тема 3. Кон'юнктурні дослідження попиту та пропозиції	3	-
4	Тема 4. Статистичний аналіз цінових показників кон'юнктури ринку	3	1
	Усього	10	1
	Розділ 2. Аналіз та прогнозування кон'юнктури ринку		
5	Тема 5. Методи дослідження загальноекономічної й товарної кон'юнктури ринку	3	-
6	Тема 6. Статистичне вивчення кон'юнктури споживчого ринку	3	-
7	Тема 7. Основи методики прогнозування кон'юнктури	3	1
8	Тема 8. Практика оцінки й прогнозування економічної кон'юнктури в Україні	3	-
	Усього	12	2
	Разом	22	6

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, підготовку до поточного контролю, виконання індивідуально-розрахункової роботи з курсу та підготовку до підсумкового контролю (екзамену).

Зміст самостійної роботи студента за дисципліною (опрацювання навчального матеріалу) визначається кількістю годин на підготовку до:

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Проробка конспекту лекції, вивчення рекомендованої літератури по темах, які викладаються на лекціях	8	12
2	Підготовка до практичних занять	8	14
3	Підготовка до проміжного тестового контролю	10	16
	Підготовка презентації	8	12
5	Виконання розрахунково-графічної роботи з курсу	10	12
6	Підготовка до підсумкового контролю (екзамену)	16	16
	Разом	60	82

6. Індивідуальні завдання (контрольна робота)

Індивідуальні завдання – є обов'язковою частиною самостійної роботи студента і полягає в проведенні науково-дослідної роботи за обраним напрямком.

Індивідуальне завдання – самостійна наукова робота студента, метою написання якої є поглиблення та узагальнення знань, отриманих студентом за час навчання, їх застосування до комплексного вирішення конкретної професійної задачі, формування уміння самостійно працювати навчальною та науковою літературою, обробляти статистичні дані, користуватися комп'ютерною технікою. Серед навчальних задач, які вирішуються в ході написання індивідуальної роботи, є розвиток навиків оформлення результатів наукових досліджень у відповідності до вимог, встановлених стандартами навчального закладу та ДСТУ, розвиток навиків пошуку, систематизації та обробки інформації у відповідності з метою та задачами дослідження, формування творчого підходу до вирішення науково-практичних задач.

Студенти обирають напрям дослідження кон'юнктури ринку за власним бажанням, але відповідно до рекомендованої тематики. За погодженням із викладачем студент може підготувати індивідуальне завдання на іншу тему, аніж запропоновані.

Можливі напрями статистичного дослідження кон'юнктури ринку для виконання науково-дослідного завдання:

1. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в Україні.
2. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку продукції машинобудування в Україні.
3. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку сільськогосподарських машин в Україні.
4. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку палива та пально-мастильних матеріалів в Україні.
5. Аналіз кон'юнктури ринку газу в Україні.
6. Аналіз кон'юнктури ринку м'яса в Україні.
7. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку молочної продукції в Україні.
8. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку цукру в Україні.
9. Аналіз кон'юнктури ринку олії в Україні.
10. Аналіз кон'юнктури ринку хліба та хлібобулочних виробів в Україні.
11. Статистичне дослідження кон'юнктури ринку продукції рослинництва в Україні.
12. Аналіз кон'юнктури ринку будівництва в Україні.
13. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку будівельних матеріалів в Україні.
14. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку керамічної плитки в Україні.
15. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку транспортних послуг в Україні.
16. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку комп'ютерної техніки в Україні.
17. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку послуг зв'язку в Україні.
18. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку автомобільних шин в Україні.
19. Статистичне дослідження кон'юнктури фінансового ринку України.

20. Статистичне вивчення кон'юнктури фармацевтичного ринку в Україні.
21. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку банківських послуг в Україні.
22. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку страхових послуг в Україні.
22. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку ковбасних виробів в Україні.
23. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку риби та морепродуктів в Україні.
24. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку кондитерських виробів в Україні.
25. Статистичний аналіз кон'юнктури ринку безалкогольних напоїв в Україні.

Написання індивідуального завдання з навчальної дисципліни спонукає ґрунтовно вивчати спеціальні наукові видання вітчизняних і зарубіжних авторів, у яких розглядаються питання пов'язані з дослідженням кон'юнктури ринку.

Індивідуальне завдання оцінюється за критеріями:

- самостійності виконання;
- логічності та послідовності викладення матеріалу;
- деталізації плану;
- повноти та глибини розкриття теми, аналітичної частини;
- наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми і т. д.);
- кількості використаних джерел;
- використання статистичної інформації, додаткових літературних джерел та ресурсів мережі Інтернет;
- відображення практичного досвіду;
- обґрунтованості висновків;
- наявності конкретних пропозицій і прогнозів з обов'язковим посиланням на використані літературні джерела;
- якості оформлення, презентації та захисту контрольної роботи.

7. Методи навчання

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика і техніка викладання, але і висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як кейс-метод, проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами і увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень.

На початку проведення міні-лекції за обраними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносять питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладають їх стисло. Лекційне заняття, проведене у такий спосіб, пробуджує у студента активність та увагу до сприйняття матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він отримав під час лекції.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

8. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, самостійну роботу та виконання індивідуального розрахункового завдання.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- *поточне оцінювання* роботи і знань студентів під час практичних занять;
- *проміжний контроль* проводиться за допомогою проведення тестового контролю, виконання й захисту індивідуального розрахункового завдання, захисту презентації результатів дослідження;
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену з усього курсу.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над

вивченням програмного матеріалу дисципліни;

- відвідування занять;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- складання проміжного контролю за розділами.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв’язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- оволодіння методами економіко-статистичної обробки даних із використанням комп’ютерних технологій;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 4-бальною шкалою.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний контроль (тестування) рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення практичного розрахункового завдання.

9. Схема нарахування балів та критерії оцінювання знань

Структура засобів контролю та розподіл балів із дисципліни “Економіко-статистичні методи дослідження кон’юнктури ринку” наведена нижче.

Узагальнена схема нарахування балів (денна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Екзаме- наційна робота	Сума
Поточне оцінювання								Проміжний контроль		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом		
Розділ 1				Розділ 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	тесту- вання	індивідуальне завдання				
1	1	1	1	1	1	2	2	20	30	-	60	40	100

Узагальнена схема нарахування балів (заочна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання												Екзменаційна робота	Сума
Поточне оцінювання								Проміжний контроль		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом		
Розділ 1				Розділ 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	тестування	індивідуальне завдання				
1	1	1	1	1	1	2	2	20	30	-	60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Проміжний контроль (тестування) проводиться один раз на семестр. Загальна тривалість тестів – 1,5 години.

Тестування складається з 10 тестів і однієї задачі. Одна правильна відповідь на кожен із тестів дорівнює 1 балу, задача – 10 балів. Тестові завдання містять запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності.

Тести можуть бути застосовані як із метою контролю, так і для закріплення теоретичних знань і практичних навичок.

Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Підсумковий контроль за курсом – у формі екзамену.

До складання екзамену допускають студентів, що мають задовільну кількість балів зі складених тестів з основних навчальних елементів розділів, написання та захисту індивідуального науково-дослідного завдання та інших завдань передбачених програмою дисципліни.

Екзамен здійснюють за екзаменаційними білетами, які містять три питання (два теоретичних питання й одне практичне завдання) і тести. Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною.

Екзаменаційне завдання оцінюється за чотирирівневою шкалою.

Критерії оцінювання (засоби діагностики)

Критерії оцінювання результативності роботи студентів при виконанні самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту,

вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. *Сформованість навчально-інтелектуальних умінь* (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. *Рівень сформованості фахових методичних вмінь* (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

- *Повнота відповіді або виконання завдання:* елементарна; фрагментарна; повна; неповна.
- *Рівень сформованості логічних умінь:* елементарні дії; операція, правило, алгоритм; правила визначення понять; формулювання законів і закономірностей; структурування суджень, доводів, описів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за виконання контрольної роботи

Контрольна робота (КР) студента складається з двох частин: перша – опрацювання теоретичного питання, друга – виконання практичного завдання. Максимальна оцінка за виконання завдань КР – 30 балів.

Виконання завдань оцінюється за такими критеріями:

- 1) теоретичне питання:
  - повнота й ґрунтовність викладу;
  - аргументованість тверджень;
  - суб'єктне усвідомлення змісту;
  - термінологічна коректність;
- 2) практичне завдання:
  - технологічна грамотність;
  - методична грамотність;
  - обґрунтованість висновків;
  - правильність оформлення.

Шкала оцінювання контрольної роботи

Кількість балів	Теоретичне питання	Практичне завдання
24-30	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність	Продемонстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
16-23	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
8-15	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи.
0-7	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи.

Допуск студента до підсумкового контролю

Допуск студента до підсумкового контролю здійснюється за умови отримання не менше 10 балів за сумарними результатами усіх видів поточного семестрового контролю.

Критерії оцінок на екзамені

Оцінювання знань студента проводиться за чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). За екзамен студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки “відмінно” (35–40 балів) студент повинен:
  - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
  - викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язно й обґрунтовано;
  - навести вірне рішення задачі та тестів.
2. Для одержання оцінки “добре” (25–34 бала) студент повинен:
  - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
  - викласти теоретичний матеріал зв'язно й обґрунтовано;
  - навести вірне рішення задачі;
  - можливі помилки у відповідях на тести.
3. Для отримання оцінки “задовільно” (15–24 бала) студент повинен:
  - викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
  - можливі помилки при розв'язанні задачі та в тестах.
4. Оцінку “незадовільно” (1–14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередніх пунктах.

Кожне завдання екзамену оцінюється окремо. Загальна оцінка дорівнює середній арифметичній із суми оцінок кожного завдання. Якщо одна з оцінок «незадовільно», то загальна оцінка не може бути вищою за «задовільно».

Шкала оцінювання екзаменаційної роботи:

- за кожну правильну відповідь на теоретичні питання завдань № 1 і 2 студент одержує по 7 балів;
- за правильно виконане завдання № 3 (розрахункова задача) – 16 балів;
- за правильно виконане завдання № 4 (тести) студент одержує 10 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Економіко-статистичні методи дослідження кон'юнктури ринку» визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

**Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни
«Економіко-статистичні методи дослідження кон'юнктури ринку»**

Види робіт	Максимум балів
Поточний контроль на заняттях	10
Контрольна робота	20
КР (науково-дослідне завдання)	30
РАЗОМ	60
Екзамен	40
ВСЬОГО	100

У відповідності до набраних студентом балів оцінка знання матеріалу проводиться за чотирирівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70–89	добре
50–69	задовільно
1–49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Чала Т. Г. Економіко-статистичні методи дослідження кон'юнктури ринку: дистанційний курс на платформі LMS Moodle. URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6962>.
2. Резнікова Н. В. Економічна кон'юнктура розвинених країн: навч. посіб. у 2-х частинах. Ч. 1. Теоретичні основи дослідження економічної кон'юнктури розвинених країн. К. Аграр Медіа Груп, 2021. 422 с.
3. Резнікова Н. В. Економічна кон'юнктура розвинених країн : навч. посіб. у 2-х частинах. Ч. 2. Практичні аспекти дослідження економічної кон'юнктури розвинених країн. К. Аграр Медіа Груп, 2021. 392 с.

4. Економічна статистика : навчальний посібник / О. С. Корепанов, В. М. Соколов, Т. Г. Чала та ін. ; за ред. О. О. Нестеренко, В. М. Соколова, Т. Г. Чалої. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 449 с.

Допоміжна література

1. Корепанов О. С., Лазебник Ю. О., Чала Т. Г., Корнієнко В. В. Статистичний аналіз та прогнозування складових національного валютного ринку в умовах вторгнення РФ в Україну. *Бізнес Інформ*. Харків. 2023. № 1. С.31–39. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-1_0-pages-31_39.pdf

2. Соколов В.М., Корепанов О.С., Чала Т.Г., Молошніков Є.В. Вплив ринку будівельних матеріалів на економічне зростання в умовах війни: порівняльний макро- та мікроаналіз. *Бізнес Інформ*. Харків. 2024. № 1. С. 124–131. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-1_0-pages-124_131.pdf

3. Чала Т.Г., Корніліч Д. Статистичний аналіз національного ринку літій-іонних батарей та впливу агресії рф на його розвиток. *Проблеми економіки*. 2024. №1. С. 146–152. . URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-1-146-152>

4. Чала Т.Г., Савченко Д.Б. Статистичний аналіз ринку послуг мийки автомобілів. *Innovations and Prospects in Modern Science*. VI Міжнар. наук.-практ. конф., 5–7.06.2023, Стокгольм, Швеція. С. 586–589. URL: <https://sci-conf.com.ua/vi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-innovations-and-prospects-in-modern-science-5-7-06-2023-stokgolm-shvetsiya-arhiv/>

5. Chala T., Korepanov G., Chernenko D. Statistical analysis of international merchandise trade between Latvia and Ukraine using international databases. *Baltic Journal of Real Estate Economics and Construction Management*. Volume 11 (2023), Issue 1. 2023. PP.26–36.

6. Chala T., Korepanov O., Lazebnyk Y., Korepanov G., Chernenko D. Statistical modelling and forecasting of wheat and meslin export from Ukraine using the singular spectral analysis. *STATISTICS IN TRANSITION new series and STATISTICS OF UKRAINE Joint Special Issue: A New Role for Statistics*. Vol. 23, No. 5, 2023. pp. 185–213.

7. Lazebnyk Y., Korepanov O., Chala T., Korepanov G., Chernenko D., Plumite U., Komlieva M. Statistical modelling of factors influencing the agricultural land market in Ukraine. *Latvian Journal of Physics and Technical Sciences*. ISSN 0868-8257. Latvia. 2022. Issue 6. Vol. 59. Pp. 52–67. DOI: 10.2478/lpts-2022-0047. URL: https://fei-web.lv/images/zurnali/2022/FEI_Zurnal_2022-6.pdf.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. WTO Statistics Database // World Trade Organization (WTO). URL: <https://stats.wto.org> (дата звернення: 01.04.2025).
3. UN Comtrade Database // United Nations. URL: <https://comtradeplus.un.org> (дата звернення: 01.04.2025).

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі.

У разі проведення екзамену/заліку в дистанційній формі використовується LMS платформа Moodle з автентифікацією здобувача у режимі відеоконференції з Zoom. Реєстрація (допуск до складання) учасників освітнього процесу, а також обмін контрольними (підсумковими) завданнями та відповідями на них здійснюється винятково з корпоративної електронної пошти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (домен – karazin.ua) із забезпеченням академічної доброчесності. При проведенні екзамену/заліку в дистанційній формі використовуються технічні і програмні засоби, які дозволяють забезпечити аудіо- і відео- фіксацію.

Режим доступу до курсу на LMS платформі Moodle:
<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6962>.